

**TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA
KOSKELAN PÄIVÄKOTI 2022-2025**

JOHDANTO

Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelman mukaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa esiopetuksen arvopohjaa

ja toimintakulttuuria: ” Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä.

Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta. Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa

koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, uskontoon,

vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa.

Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille. Esiopetus on

sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö tiedostaa omia ennako-odotuksiaan ja rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai

muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennako-odotuksia. Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten

kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla

vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä.” (Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma)

Yhdenvertaisuus-lain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän

sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan,

mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin

päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja-perusoikeudet kuuluvat kaikille

Tasa-arvolain tarkoituksena estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa.

Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä

Tässä toiminnallisessa tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan esiopetusyksikkömme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden

toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2022-2025

KOSKELAN PÄIVÄKODIN ESIOPETUSYKSIKÖN NYKYTILAN KARTOITUS

Koskelan päiväkodissa on neljä ryhmää. Lapset ovat 1-6 –vuotiaita. Tämä suunnitelma kohdentuu esiopetusikäisiin sekä varhaiskasvatusikäisiin.

Tasa-arvo- arvoon ja yhdenvertaisuus suunnitelmaan liittyviä sisältöalueita esiteltiin henkilökunnalle viikkopalaverissa. Palaverissa keskusteltiin mm. asenteista, vuorovaikutuksesta ja ympäristön vaikutuksesta lapsen kasvuun ja kehitykseen. Keskustelussa myös sivuttiin sukupuolisensitiivisyyteen liittyvät asiat. Sukupuolisensitiivisyyteen liittyviä asioita olimme jo sivunneet edellisenä keväänä varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijan johtaman keskustelun pohjalta. Henkilökuntaa ohjattiin lisäksi tutustumaan tasa-arvo -ja yhdenvertaisuus asioihin you tube videoiden kautta, joita oli koulutuksessa suositeltu. Palaverin päätteeksi sovimme, että päiväkodin johtaja yhdessä esikouluopettajien kanssa laatii esille nousseiden asioiden pohjalta kyselyt lapsille, vanhemmille sekä henkilökunnalle.

Seuraavassa palaverissa kokoontuivat eskariopettajat ja päiväkodin johtaja suunnittelemaan nykytilan kartoitusta. Palaverissa päätettiin toteuttaa kartoitus kyselymuodossa. 6 – vuotiaille Esikoululaisille annettiin kysely kotitehtävän muodossa. Kotitehtävässä oli hymynaamoja, joita lapset värjivät sen mukaan mitä mieltä asiasta olivat. Asioita oli myös mahdollista kommentoida kirjoittamalla. Saman kotitehtävän toisella puolella olivat kysymykset vanhemmille. Kun lapsi palautti kotitehtävän päiväkotiin, niin hänet palkittiin tarralla. Tällä menettelytavalla saimme laajan vastausprosentin. Vanhempia informoitiin etukäteen kotitehtävästä Wilma-viestillä.

Henkilökunnalle kysely toteutettiin teamsin kautta, johon he pystyivät anonyymisti vastaamaan.

Kysely jaettiin 22 eskarilaiselle ja saimme takaisin 18 vastausta. Kyselyssä lähdimme kartoittamaan tilannetta leikin kautta.

Eskarilaiset kokivat, että heillä on kavereita päivän aikana. Puolet heistä olivat sitä mieltä, että saavat leikkiä kaikkia leikkejä päiväkodissa ja puolet kokivat että vain joskus saa leikkiä halumiaan leikkejä.

Roolileikit nousivat lempileikeiksi ja hyvänä kakkosena olivat liikuntaleikit. Päiväkodissamme on käytetty leikkitaulukkoja ja sen avulla lapset ovat saaneet valita leikkipaikkansa. Leikkipaikan valinta on tapahtunut Pokemonpallo-merkin avulla. 12 lasta oli tykännyt, kun saa itse valita leikkipaikan, mutta viidestä lapsesta se ei ole ollut mukava tapa. Esille nousi, että he olivat kokeneet epäilevyyttä, kun Pokemonpallo oli saattanut tippua tai sitten joku oli ehtinyt varata leikkipaikan ennen kuin itse oli ehtinyt merkitsemään halukkuutensa. Lasten mielipide oli että yleensä aikuiset kuuntelevat, mutta noin 30% sanoi etteivät aikuiset kuuntele.

1. Onko sinulla kavereita? Yleensä 21; Joskus 1; ei 0
2. Saatko leikkiä kaikkia leikkejä? Yleensä 9; Joskus 9;
3. Lempileikki? Liikuntaleikkejä 5, Roolileikit 11; Rakentelu 3, Pelit 1; Muut 1
4. Tykkäätkö valita leikkipaikan Pokemonpallon avulla? Yleensä 12 ; Joskus 1; ei 5

Haastetta, että oma Pokemonpallo saattaa tippua tai

joku kerkiää merkitä etukäteen eikä pääse mieleiseen paikkaan leikkimään tämän takia.

5. Kuuntelevatko aikuiset sinua? Yleensä 12; Joskus 7; ei 0

Vanhemmille toimitettiin myös 22 kyselyä ja saimme takaisin 18 vastausta.

Vanhemmat kokivat, että he tulevat hyvin kuulluksi ja ymmärretyksi lapsen asioissa. Tämä vastaus ilahdutti kyselyn tehneitä, koska aiemmin oli epäilyksiä, että viestintä Wilman kautta tai kielimuuria saattavat vaikeuttaa kuulemistä ja ymmärtämistä arjessa. Vanhemmat olivat sitä mieltä, että he saavat kaiken tarvitsemansa tiedon esiopetusyksiköstä. Haasteena he kuitenkin kokivat Wilma viestien ja sähköpostien perille tulemisen. Heiltä kysyttiin myös mielipidettä miten he toivoisivat esiopetusyksikön tiedottavan asioista. Tämä kysely jakoi mielipiteitä. Yli puolet vastaajista toivoi sähköistä tiedottamista, puolet halusi myös suullisesti tiedon ja kolmasosa kirjallisesti eli viesti paperilla. Vanhempien mielestä kaikki muistuttelu asioista esim. loma-aikojen ilmoittamisesta koettiin tärkeänä. Lisäksi toivoimme vanhemmilta näkökulmaa miten heille näyttäytyy päiväkotimme tasa-arvo – ja yhdenvertaisuus. Tähän saimme vastauksen, että heidän mielestään yhdenvertaisuus - ja tasa-arvo toteutuu päiväkodissamme.

Tulokset, vanhemmat:

1. Tuletko kuulluksi ja ymmärretyksi lapsesi asioissa? Kyllä 17, Joskus 1 (sähköposti/Wilma on hidas)
2. Saatko kaiken tarvitsemasi tiedon? Lähes kaikki vastaajat olivat sitä mieltä että saavat. Haasteena sähköpostit- ja Wilma viestit niiden perille tuleminen.
3. Miten haluat esiopetuksen tiedottavan? Suullisesti 10; Sähköisesti 16; Kirjallisesti 7 Tärkeistä asioista on hyvä muistuttaa suullisesti. Kaikki muistuttelu koetaan tärkeänä.
4. Toteutuuko tasa-arvoja yhdenvertaisuus päiväkodissa? Toteutuu

Henkilökunnasta kyselyyn vastasi 8. Se on puolet henkilökunnasta. Henkilökunnan vastauksissa nousivat esille seuraavat asiat:

- a. Lapsia ohjataan leikkeihin heidän mielenkiinnon kohteiden kautta
- b. Lapset kohdataan päivittäin yksilöinä
- c. Lapsilla on kavereita, mutta osa viihtyisi enemmän aikuisen seurassa. Henkilökunta ohjaa lapsia tietoisesti tutustumaan ja leikkimään uusien kavereiden kanssa. Aikuisen tuki koetaan tärkeäksi kaverisuhteiden muodostamisessa ja ylläpitämisessä. Kaveriasioista keskustellaan, niitä työstetään ja niihin pyritään vaikuttamaan.
- d. Päivittäinen vuorovaikutus vanhempien kanssa on tärkeää. Vanhempien kanssa vaihdetaan kuulumiset hakutilanteissa. Arjen sujumista tukee molemminpuolinen kunnioitus ja luottamus. Kasvatuskumppanuus on tärkeä asia. Vuorovaikutuksessa korostuu suomenkielen taito ja yhteisen kielen merkitys.
- e. Kielimuuri koetaan haasteena.

YKSIKÖN KEHITTÄMISKOHTEET

Tässä suunnitelmassa on käyty läpi Koskelan päiväkodin esiopetusikäisten asioita. Kehittämiskohteet valittiin alkukartoituksessa nousseiden asioiden pohjalta. Kehittämiskohteet valitsivat päiväkodin esiopettajat sekä päiväkodin johtaja. Kehittämiskohteita voidaan tarkentaa myöhemmin.

1.LAPSEN KOHTAAMINEN YKSILÖNÄ PÄIVITTÄIN

Lapsi kohdataan päivittäin arjen tilanteessa. Hänen asioistaan ollaan kiinnostuneita. Hänen ajatuksiaan ja mielipiteitään kuunnellaan.

Aikuinen pyrkii huomioimaan lasten toiveet ja ideat toiminnasuunnittelussa. Viikko-ohjelmassa annetaan tilaa lasten toiveille.

Toiminta on lapsilähtöistä ja joustavaa.

Toimenpiteet 2022 -2025

Toiveretket kerran syksyllä ja kerran keväällä

Toimintaan toiveleikkipäiviä

Oma aikuinen huomioi oman ryhmänsä lapset henkilökohtaisesti katsomallaan tavalla?

Jatketaan aiemman suunnitelman mukaan ja toimenpiteiden toimivuutta arvioidaan syksyisin, tarvittaessa nostetaan uusia toimenpiteitä esille

2.TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUOKKAAMINEN LEIKKIÄ TUKEVAKSI

Leikeissä harjoitellaan kaveritaitoja ja tunnetaitoja turvallisessa ympäristössä.

Lapset otetaan mukaan suunnittelemaan leikkiympäristöä. Leikkiympäristö rakennetaan yhdessä.

Roolileikkien mahdollisuutta lisätään sekä tarjotaan uusia leikkimahdollisuuksia lasten kiinnostuksen kohteista käsin.

Aikuisen tuki rikastaa leikkiä.

Toimenpiteet 2022 -2025

Syksyllä rakennetaan aulatilán leikkiympäristö yhdessä lasten kanssa

Roolileikki ideoita kysytään lapsilta

Jatketaan aiemman suunnitelman mukaan ja toimenpiteiden toimivuutta arvioidaan syksyisin, tarvittaessa nostetaan uusia toimenpiteitä esille

3.TOIMIVA VUOROVAIKUTUS PERHEIDEN KANSSA

Perheiden kanssa vaihdetaan kuulumiset päivittäin.

Erilaisia perheitä kunnioitetaan ja heidän kanssaan luodaan luottamuksellinen suhde. Ymmärretään, että erilaisuus on rikkaus.

Eri kieli ja -kulttuuritaustat huomioidaan kohtaamisessa. Kohtaamistilanteissa käytetään tarvittaessa apuna tulkkia tai tulka-puhelinsovellusta.

Toimenpiteet 2022-2025

Perheille kerrotaan päivän tapahtumista

Wilma viestit lähetään myös sähköpostimuodossa

Tulka-sovellusta käytetään arjessa

Kehitetään päiväkodin lausepankki somaliaksi

Käytetään tulkkipalveluita tarvittaessa.

Jatketaan aiemman suunnitelman mukaan ja toimenpiteiden toimivuutta arvioidaan syksyisin.

ARVIOINTI

Arvioinnista ja kehittämistoimenpiteistä vastaavat päiväkodin johtaja ja esiopetuksen opettaja Arja Raudaskoski.

He kutsuvat eskariopettajat koolle vuosittain tammi-helmikuun vaihteessa.

Palaverissa arvioidaan miten tavoitteet on saavutettu. Lisäksi keskustellaan muista ajankohtaisista asioista tasa- ja yhdenvertaisuuteen liittyen.